

POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E. K.

przeciwko E. K.1.

o ochronę dóbr osobistych,

oraz z powództwa wzajemnego

z powództwa E. K.1

przeciwko E. K.

na skutek skargi kasacyjnej E. K. oraz skargi kasacyjnej E. K.1

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z 25 kwietnia 2024 r., I ACa 419/23,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną pozwanej (powódki wzajemnej);**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powódki (pozwanej wzajemnej) do rozpoznania.**

Wyrokiem z 25 kwietnia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie nakazał pozwanej (powódce wzajemnej) E. K.1 zaprzestania wymienionych w sentencji działań naruszających dobra osobiste powódki (pozwanej wzajemnej) E. K., zaś pozwanej wzajemnej nakazał zaprzestania wymienionych w sentencji działań naruszających dobra osobiste powódki wzajemnej. Każda ze stron została również zobowiązana do złożenia drugiej stronie przeprosin drogą pocztową oraz do zapłaty kwoty po 500 zł na rzecz wskazanych w sentencji organizacji pożytku publicznego.

Skargi kasacyjne od tego wyroku wywiodły obie strony.

Powódka (pozwana wzajemna) uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nieważnością postępowania wynikającą z udziału w składzie orzekającym osób powołanych na stanowiska sędziowskie z rekomendacji KRS działającej na podstawie ustawy z 2017 r., potrzebą dokonania wykładni art. 308 k.p.c. w zakresie możliwości wykorzystywania w procesie cywilnym środków dowodowych uzyskanych w wyniku nagrania głosu lub wizerunku bez zgody osoby nagrywanej oraz oczywistą zasadnością składanego środka zaskarżenia, wynikającą z nieuzasadnionej odmowy przez sądy *meriti* badania okoliczności istotnych dla przesądzenia, czy doszło do popełnienia przestępstwa z art. 238 k.k.

Natomiast pozwana (powódka wzajemna) wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, związanego z wymaganym stopniem konkretyzacji sentencji wyroku wydanego w sprawie o naruszenie dóbr osobistych oraz na potrzebę dokonania wykładni przepisów prawa regulujących tę kwestię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga pozwanej (powódki wzajemnej) podlega odrzuceniu.

Do wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej należą oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (art. 398⁴ § 1 k.p.c.). Nie zawarcie lub niepoprawne zawarcie w skardze tych elementów różni od innych wad i braków pisma procesowego szczególna konsekwencja. W myśl art. 398⁶ § 2 k.p.c. pismo niezawierające któregoś z wymienionych elementów podlega odrzuceniu *a limine* tj. bez wzywania do uzupełnienia braków.

Pozwana (powódka wzajemna) objęła zakresem zaskarżenia skargą kasacyjną pkt 2 zaskarżonego wyroku. Jednocześnie sformułowała wniosek o uchylenie wyroku bez wskazania zakresu tego uchylenia. Biorąc pod uwagę brak jednoznacznego wskazania, w jakim zakresie skarżąca domaga się uchylenia zaskarżonego wyroku, niemożliwe byłoby działanie Sądu Najwyższego w myśl sformułowanych wniosków. Sąd Najwyższy zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. nie może

bowiem uchylić lub zmienić rozstrzygnięcia w szerszym zakresie niż wynika to z oznaczonego przez skarżącego zakresu zaskarżenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2022 r., I CSK 2657/22; z 20 kwietnia 2022 r., I CSK 2268/22; z 30 listopada 2021 r., I CSK 220/21; z 24 czerwca 2021 r., V CSKP 144/21; z 19 marca 2021 r., II CSK 406/20).

Natomiast powódka (pozwana wzajemna) nie uzasadniła wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w sposób dostateczny.

W celu kwestionowania bezstronności osób powołanych na stanowiska sędziowskie po 2017 r. został przewidziany szczególny tryb postępowania, uregulowany w art. 42a p.u.s.p. Kwestia ta nie może zatem stanowić zarzutu skargi kasacyjnej.

Odnosząc się natomiast do potrzeby dokonania wykładni art. 308 k.p.c., należy podkreślić, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. dotyczy nierozwiązanego jeszcze problemu lub nieujednoliconej do tej pory rozbieżności orzeczniczej. Jeżeli zaś wykładnia powołanego przepisu została już dokonana lub ujednolicona, niezbędne jest podanie dodatkowej argumentacji, dlaczego ustalona linia orzecznicza wymaga zmiany (zob. np. postanowienia SN: z 25 października 2023 r., I CSK 2989/23; z 27 września 2023 r., I CSK 4679/22, z 17 sierpnia 2023 r., I CSK 5668/22; z 2 sierpnia 2023 r., I CSK 6585/22; z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1231/23; z 16 marca 2023 r., I CSK 4879/22).

Problem przedstawiony przez skarżącą został już rozstrzygnięty przed Sądem Najwyższym w wyroku z 22 kwietnia 2026 r., II CSK 478/15 i nie zaistniały przyczyny, dla których wyrażony wówczas pogląd powinien zostać zmieniony.

Z kolei przesłankę oczywistej zasadności można wykazać, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie należy więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Powódka (pozwana wzajemna), uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania w zakresie tej przesłanki skoncentrowała się natomiast wyłącznie na wskazywaniu i opisaniu okoliczności, które – w jej ocenie – powinny stać się elementami stanu faktycznego sprawy. Ustalanie faktów oraz ocena dowodów nie mogą jednakże być przedmiotem zarzutów skargi kasacyjnej ze względu na brzmienie art. 398³ § 3 k.p.c.

Z wyżej wymienionych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił skargę pozwanej (powódki wzajemnej) na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. oraz odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi powódki (pozwanej wzajemnej) w oparciu o art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.

Mariusz Załucki

[SOP]